

ОФИЦІЙНИЙ ОРГАН ЗАКОНОДАВЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 3. Джерси Сіті, Н. Дж., середа, 5. січня, 1927. VOL. XXXV. No. 3. Jersey City, N. J., Wednesday, January 5, 1927. THREE CENTS

СЕНАТОР КРИТИКУЄ ПОЛІТИКУ АМЕРИКИ В НІКАРАГВІ

ГВІЛЕР ДОМАГАЄТЬСЯ ВІДКЛИКАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІПСК ЗІ СЕРЕДНОЇ АМЕРИКИ.

ВАШИНГТОН, 3. січня. — Сенатор Гвілер, демократ з Монтани, пропонує у конгресі резолюцію, домагаючися від американського уряду відкликання американських моряків, висаджених там адміралом Латимером для охорони американських громадян і їх майтки.

Гвілер заявив у своїй промові, що Заучені Держави своїм висадженням військ поломали нейтральність Нікарагви та завели в Середній Америці балканські умови. Він заперечує, що американці або їх майтки грозила якимись небезпекою. Він упевняє, що правдою вибраним кандидатом є Сакаса, проти котрого виступила Америка, а не Діас, котрого Америка поперла збройною силою.

Резолюція Гвілера викликала велику сенсацію. Уряд же не відповів на неї, а секретар сенату Келог заповів, що відповідь на неї дасть як президент Кулідж підчас своєї тижневої конференції з газетарями.

УРЯД СТОЇТЬ ПЕРЕД БОРОТЬБОЮ В КОНГРЕСІ ЗА ПИТАННЯ БУДОВИ КРУЖАЛІВ.

ВАШИНГТОН, 3. січня. — В конгресі внесено нині проект закону про уповноваження уряду зжити суму 314 мільонів доларів на будову нових кружальків.

Уряд, як відомо, хоче лише уповноваження до будови, тоді як противники адміністрації хочуть, щоб уряд був не лише уповноважений, але й зобов'язаний вбудувати ухвалені кораблі. З того приводу заноситься на цікаву боротьбу між конгресом а урядом.

КОНГРЕС П'ЯТНЮ ДЕНАТУРОВАННЯ АЛЬКОГОЛЮ ОТРУМІЛИ.

ВАШИНГТОН, 3. січня. — Першою справою, яку взяв під увагу конгрес, збираючися на засідання після святої ночі, була справа отруї в алькогільних напінках. Сьогодні нині ряд конгресменів виступив проти уряду за його "трояке людя". Уряд п'ятовано як війничка. Бесланки називали урядників ріжних дрогійових товариств кровожадними фарицеями. В конгресі появилася рвничасно кілька проєктів законів, зборюючих урядово додання отруї до напінків для денатурації алкоголю.

УРЯД НА СЛІДІ ПАЧКАРСЬКОЇ ШАРКИ?

НЮ ЙОРК, 3. січня. — Місцеві житові урядники найшли нині на Франці Тілемані, моряку одного бельгійського корабля, шмукот перед, що вартує 125 тисяч доларів. Моряка арештовано. Уряд догадується, що моряк належить до широко розгалуженої шахи міждержавних пачкарів дорочюючності, та веде в тому напрямі пильне слідство.

УВІЛЬНИВ З ВІЗНИЦЬ БО ВІЗНИЦЯ ХОЛОДНА.

МІЯМІ, Флорида, 3. січня. — Суддя Стоумен, начальник поліційного суду сьомого міста, випустив з в'язниці 9 в'язників, бо м'ямяська в'язниця така холодна, що вона не надається для в'язання.

ПОСОЛКА ПРО БУДУЧУ НУТРИШНЮ ПОЛІТИКУ АНГЛІЙ.

НЮ ЙОРК, 3. січня. — Маргарета Бондфад, посолка до англійського парламенту з робіничої партії, вигосила тут відкрит про політичну боротьбу в Англії буде розгортається знова между двома партіями. Ліберальна партія саме зинице зовсім з поліційного партію, оставляючи лише консервативну й робіничу партію.

Вона предкавала теж, що за короткий час в англійській парламенті буде не 6 жінок, як є тепер, але кількадесят. На її думку, салюдочий уряд Англії надасть жінкам повну рівноправність. Вона говорила, що жінки не займають ніякого спеціального становища, але діляться в своїх опініях, як мушини.

НОВИЙ ЗЕМЛЕТРУС В КАЛІФОРНІ.

МАЛЕХІКО, Каліфорнія, 3. січня. — Коло опівночі далися нині відкати знова чотири сильні потрясення землі, які товариства плазменній гурткі. Потраєння чуті було в шлії долині Імперія. Потраєння не зробили ніякої маєткової шкоди. В Мексико почалася вибухи гори Блек Мут, вулканічної гори, що лежить 40 миль від граніці. Гора почала викидати хмари пари й диму. Вибухи почалися рвничасно зі землетрусами.

ПОВСТАННЯ В МЕКСИКО.

МЕКСИКО, 3. січня. — Сподіваних нових подій з приводу переборання нафтових теренів урядом Мексика не було. Зі середньої частки Мексика доносить про нові рухи збройних банд, оперуючих проти феодального уряду. Після донесень газет, найбільший віддал оперує коло міста Сан Франсіско дель Ривонд, що лежить у степі Гуанахуато. Бандя нападає на почтові уряди й приєтних кунах. Помогати їм мають з урядом прихильники католицьких єпископів, підбурених проти уряду за його церковну політику.

Різдвяна Коляда для Рідної Школи.

Всі збірки на Рідний Край, які переводимо в Америці з нагоди Різдвяної Коляди, призначені на Рідну Школу в краю, себто на поширення науки між нашим народом, на ту ціль, яка збудує кращу будучність нашому народови.

Тому повинні ми пам'ятати на те, щоб:

В кожній місцевості, де тільки живуть Українці, була обов'язково зорганізована й переведена в січні 1927 р. Різдвяна Збірка на допомогу Рідній Школі в старім краю та щоб та Різдвяна Коляда була вислана до краю через:

„Obyednanue“. P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ДВА ІМПЕРАТОРИ.

ЛОНДОН, 1. січня. — Англійський король Юрій надіється спокою й доброту в новім році, а „Імператор“ Кук, який повернувся з Росії, запевняє, що спокою не буде, бо як може бути спокій, коли майнерські робітники змушені довше працювати і за меншу платню як було досі.

ЖІНКИ КРИМІНАЛЬНИМИ КОМСАРАМИ.

З нагоди великої поліційної виставки в Берліні довідалися ширші круги, що бернська поліція прийняла кілька жінок до своєї служби, що правдище на пробу. Як усілякі прирети є вимагана середня школа (німецької мови, а не російської), та учительський іспит соціальної опіки. Кандидатки відбувають пірвичний курс т. з. кримінальних астенеток, на якому доповняють свою освіту наукою законів та теоретичними викладами з усіх ділянок, зв'язаних з тим новим для жінок знанням. Практика покаже, чи до своєї служби в поліції будуть жінки найкраще надаватися. Покищо починають курс шість жінок та від їх діяльності буде залежати, наскільки доступне їй користе буде це знання для жінок.

ГОЛЯНДСЬКІ ВЧЕНІ ЦКАВЛЯТЬСЯ ДОСЛІДЖЕННЯМИ УКРАЇНСЬКИХ ГЕОЛІОГІВ.

Геологічний Комітет при ВУАН одержав листа від визначного геолога Ванберера з міста Вангенгагена (Голандія), в якому він прохає надіслати всі праці академіка Тукієвського та визначного геолога Німенкової, що працює в ВУАН. Ванберер визначає великий інтерес голландських вчених до геологічних досліджень, що проводяться на Україні.

ВІЛНИ ЗНИЩЕНІ МІСТО.

Наслідком катастрофічних вильвів нічного зинище індійське місто Мауглі. Є понад 200 жертв в людях. Вильви зинищили також частину буржуйської залізної дороги.

ОХОРОНА ПРОХОЖИХ НА ВУЛИЦЯХ ВЕЛИКИХ МІСТ.

Надзвичайний зрїст, повуличного руху у великих містах Західної Європи примусив звернути увагу на засоби охорони прохожих, яким при переході через вулиці загрожують справжній небезпека. Трамвай, автобуси, мотоцикли, а головне жерецтво найбільших вулиць, майже не дають можливості переходу з одного боку вулиці на другий. Для того, щоб дати таку можливість, як охоронити прохожих від небезпек покалічення, в Празі (Чехи) роблять тепер спроби визначення для переходу вулиць спеціальних білих охоронних пасів, перебування на яких є для прохожих майже безпечно, бо звільняє їх від обов'язку ухилитися й давати дорогу для проходу. Спроби дали заловульничі наслідки і загальне число нещасних випадків на вулицях зинище зросло.

ЛІТОЧА ЗЛОЧИННІСТЬ.

Остатнього року зареєстровано на Україні 20.000 неповнолітніх правонарушників, впорівняні з попереднім роком більше на 4000. Дві третини всіх правонарушників дає місто. Незвичайно жалким моментом є збільшення неповнолітніх правонарушників зокрема тих дітей, які мають родичів. Число цих правонарушників зросло до 46 проц. „Це говорить про те, що теперішня родина не доглядає дітей“.

ПРОВІДУЮТЬ.

Одиноку у Львові українську народну школу ім. Шашкевича обсаждає польська влада учителями-Польками. Останньою менаулаи учителями в тій школі звиключеного гімназійного матуриста Поляка. А скільки наших досвідчених педагогів працює без послани!

ЦІННИЙ ПОДАРУНОК ВУАН.

Член всеозного геологічного з'їзду Пустовалов надіслав у подарунок геологічному кабінету ВУАН шість петрографічних колекцій, відкритку родини на пісковиках Волині та інші.

ОЗВІРІННЯ.

Жалхиві історію про здегенерованих або злочинних типів, описуваних в ряди-годи пресою десь з широкого світа, починають повторюватися щораз ближче до нас. Варшава судитиме цими днями якогось Круковського за поранену в кулі дівчину і передачу у шкільній лікарні на сховище на залізничній платформі, звільненні з лікарні — повторюється серед наших тасмних обставин між Коросном і Яслоом. Сторожачий Кисин Корих у Яслі найбільш навісний якийсь пакунок, де був кусець калової від шиї до ребеда. Другу частину того самого тіла надлено на залізничній шалку біля Коросна. Бракує ще тітра, найважніша частина: голова. Прозирання паде на якусь маму, що ікала цим диям на цій лінії з трьома пакунками, подібними, як нафдні. Мала також спільника; звернула увагу кондуктора тім, що зміняла надкурок їзди. Покищо слідство не дало ніяких вислківів і злочин поліційний здогадає: чи його підкале і сексуальний, чи є попросту вбивством матері, яка хотіла позбутися своєї дитини.

АНГЛІЯ ЗАВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ ЛІГИ ГИРСТА

ЛОНДОН, 3. січня. — Пропаганда американського газетного магната Гирста в справі основи нові Лиги Націй з народів, що говорять англійською мовою, не знайшла прихильного відгуків серед лондонської преси. Про Гирста кажуть, що він їде на злім конику, коли думає будувати тото Лїгу в цілі заперкани світові рівноваги, бо це стара теорія, яка тепер не надається до застосування. Другі відносять, що голос Гирста наробиє Європі тільки клопоту, бо його проєкт голос зедати сейчас весь славянський та латинський світ проти Ангільосаків. Англія не може ніяк відвернути від Жемени, бо це зинищило всі всі ті мирові успіхи, які осниено по війні при так великих зусиллях.

ПОЗНАКА НОВОЇ КРИЗИ В ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 3. січня. — Хоч як багато зробив Поанкаре для Франції як міністер фінансів, критикують його далі, а навіть закулото його, що він прагавбував найкращу нагоду для стабілізації франка та нічого не зробив, щоб усунути безробіття і дорочючі. Та все те не торкає Поанкаре так глибоко як новорічне інтерв'ю Бріана, французького міністра заграничних справ. Паспільний нинішній плані заслуги Бріана біля мира і влучне йому з того приводу кинито квітки. Це вразило Поанкаре, який є як прем'єр шовина Бріана. А до того Бріанд значаче перер кореспондентом, що Люксорно було тільки продовоженням того, що Бріанд започаткував ще в 1922 р. в Кайнах, а потім на конференції в Генуї, а чого йому не дали докінчити. Та знова історія відноситься до Поанкаре, який його подала і прийшов на його місце з програмою острого руку проти Німеччини, з якою остаточно провалилася.

Тепер Поанкаре хоче опонувати знова Бріандови щодо того, щоб згодитися на евакуацію Надерні. Після договору в Могущій мала би бути Надерня евакуована аж в 1935 р. а Бріанд згідний зробити для Німеччини уступку і згодитися на скорий термін евакуації. Поанкаре знова цему противний. На тім таї приїде до острих дебат на найбільшій парламентській сесії, яка може потягнути за собою навіть кризу кабінету.

ЯК ПОВОДИТЬСЯ СЛУГАМ В РОСІЇ.

МОСКВА, 3. січня. — Після нового зарпорядкування совітів досуд слугам поводитися краще як старій аристократії. Юніа означує для них точно години праці і плати. Крім того, сега має з них господар чині господина заплаити ассурашю і дати їм великий ваканій, розуміється платити. Далі має мати слуга один день увранці, два літні, 6 фартуцьких, дві пари червоників, шобти пари пачків і теплий плащ. Коли слуга неграмотна, має вона мати вільний час, щоб ходити на науку. Колюб і примушувати робити понад обов'язкові години, має вона право і обов'язок повідомити про те юнію, яка за це господарів строга каре. Відпустити слугу можна тільки по важним причинам з тим, що треба дати їй ще через місяць утримання, заки вона знайде собі нове місце.

Юнію покорава вже господарів кількома новоротами дуже остро за недовержування синіх принципів. Супроти чого хто тільки може позадержувати службу, а виконує сам роботу.

ВИКРУЧУЄТЬСЯ НА ВСІ СПОСОБИ.

ПАРИЖ, 3. січня. — На парламентській сесії, яка розпочинається 11. січня, будуть розбирати ратифікацію воєнних довгів Франції. Кажуть, що Поанкаре є за ратифікацією з тим, щоб була ухвалена клявузла, що Франція буде платити тільки, скільки одержить від Німеччини. Та загал вважали і проти сплати довгів. Бувший президент Мієранда виймавши Французі якийсь незалачений Ангілью рахунок ще з часів Наполеона, який вивис в 1803 р. 4,000,000 золотих франків. Це була претенсія уряду до Англії за виявлення інтервенцій в Верден Ангілью. Англія ніколи цього рахунку не ввіривала і коли почисити до цього дову проценти, то довг той буде більший, чим теперішня претенсія Англії.

ТАКОЖ СВОГО РОДА КЛОПІТ.

БУКАРЕШТ, 3. січня. — Наближається Навечере Різдва Христового себто те, в яким після давного значаю румунський король киде хрест в воду, що символічно означає благополосенство нашої і нового року. Король Фердинанд так хорій, що не може відбуті процесії. Престоносаласнікка Кароля нема і не знати, кому призначити ту почест, о яку дуче побивається королева Марія, яка покинула англійську церкву, а перейшла на православ'я і могла би виконати ту функцію.

БОЯТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.

ЛОНДОН, 3. січня. — Бритійські фабриканти автомобілів затрїбувалися з приводу слухів, що в Америці поствала велика компанія, до якої ввійшли фабриканти американських автомобілів і які злучилися в тій цілі, шобти завалити лондонський ринок дешевими американськими автомобілями.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союзу.

ВАГНЕР І ЧИСЛО 13.

До Америки і Канади.

На многі запити подано до відома, що американський імміграційний закон...

ДОЛЯРИ

ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇВ ПОШТИНОЮ І ТЕЛЕГРАФОМ. До Канади мовчимо, також їхати ліхборобів і ліхборобичих робітників та робітниць.

GLOBE SERVICE CO., 30 EAST 7TH STREET, NEW YORK CITY.

НЕ КОНЧЕ ЗДОРОВ ДНЕСЬ

Скільки то раз чується се паркан... отурі з тіла. Вони потребують поше ніж лежати, котрі виснажені...

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

- ЯКИ МОЖНА НАБУТИ В КНИЖКАРНІ «СВОБОДА»
ПЕРША КНИЖЕЧКА (український повістковий Буквар п. Матвійчука) 40 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (для другої класи, п. Матвійчука) 40 ц.

Гроші належить посилати рішювачою з заможнішими. За посиланням (С. О. Д.) книжок невислаємо.

СВОБОДА, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Ваша будучність зависить від вашихощадности. ГРОШІ ЗЛОЖЕНІ ТЕБІ ПРИНЕСУТЬ ВАМ 4% ВИД 1-го СІЧНЯ СКЛАДАЙТЕ ОЩАДНОСТІ ДО ВІДВІЛКОВОЇ ІНСТИТУЦІЇ, якою єсть СТАНДАРД БАНК

STANDARD BANK

ДРУКАРНЯ
У. НАРОДНОГО СОЮЗА «СВОБОДА»
ПРОСТЯТЬСЯ ВСІ МАДЛАВ У. Н. СОЮЗ УВАЖАЄТЬСЯ І ВСЕЩО ПОСАДЖЕННЯ ДО СВОЇХ АСОЦІАЦІЙ НА АДРЕСУ: «СВОБОДА», 43 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАСЛІДКИ ГЕТЬМАНСЬКОГО РОЗГРОМНОГО ПОЛІТКИ.

Подіємо до загальної відома, що «Сін» 3-та ім Петра К. Сагайдяків, окр. III в Київлені, Огайо, рішенням річних зборів, котрі відбулися дня 25-го груддя, 1926 року, зняв вставку турнестів з Сіновою Централесо в Шикаго, Іллі. Причини знявання є гетьманство, іриші котривій етайн-всі українські організації тут на українські, папавалемио українських дітях, як встарім краю-так і тут в Америці-в оборона рода работи ен Богачевского і Дра Назарука.

Ми слідим тихо і думали, що Сінова Центрай поbacher лихо, побачити, що «Сін» тому буде старатиме турнестів, щоб заробити і вступити з тої дороги, по котрій котилися в простець. Але ми помилалися.

3 НОВИМ РОКОМ ДО НОВОЇ ПРАЦІ ДЛІА СИРОТИНЦІВ.

Наше Товариство «Любов» виділо Українського Народного Союзу в Фадельвіці. Па-дало же до нас добрий доказ, як воно високо цінить добуку будови Сиротинців Українського Народного Союзу.

НАЙБІЛЬШІЙ СКАРБ.

Давно тому, дуже давно, жила в однім селі давнього Марина з своєю одиночкою Орісею. Вона заробляла собі на прожиток шиттям та шкарпеню; вона була і дуже полюбива і добродія, бо ближнім всім себе роздавала те, що їй лишалося з заробітку.

роднім Союзи, або нічими слово вимаже, щоб всі члени Українського Народного Союзу з'явилися з Новим Рокком енергично до праці для злигодження Сиротинців.

Матвій Камчарник, предсідателю; Дмитро Веселин, касієр; Михайло Рибак, секретар Товариства «Любов».

НАЙНОВІШ ВІСТКА З УКРАЇНИ І ЯКА НАША МА СЕ ВІДПОВІДЬ?

Найновіша новина з рідного краю — це засудження польським судом селютина Ткачука з Тернопільщини на кару смерті за читання книжки.

Навіть в парській десятичній державі ніхто не чув про подібний присуд. Доопера суд польської демократичної републики здобувся на такий жалібний присуд в 20-мі віку, віку поступу і науки.

Ся одна новинка показує нам, як нікчемні і нещасливі і просто крайніми положенням надохляться люди від польського владдо. Тому й повинна бути ведерою голова дума наших емігрантів, як помочи нашим братам у ріднім краю в боротьбі з Ляхами.

по якійсь часі поцула дивний магнетизм ссї зовні, яка дивна поре великою силою держаться нас при собі. Однак і так і не позначають це й другі звязи, зв'язані з рідним краєм, з якого ми вишшли.

Читачи ловику про асуд селютина за читання книжки, ми певно подумемо за Рідну Школу, котра виховує молоде покоління й не дає змоги Ляхам спольшити українських дітей і не дає змоги переробити їх на январів своїх родичів і свого народу.

Перечитавши про ту вістку, присудились над її правдивою. Представте собі, що це до Вас відзивалися не писальці тих рядків чи редактор, що їх друкує, але український лікар, знеможений в тяжкій боротьбі за своє встановлення.

Щирим жертвими ми докажемо, що воно не одні жертвує своє життя і здоров'я за рідний край, але що ми також готові пожертвувати нашимокт, труд і самих себе для добра нашого народу.

КОЛЯДИ

Коляди, партитура за чотирі голоси етюдівіоція правились, видання Юрія Павлуся. Ціна \$2.00. Замовлення пишуть до «СВОБОДА», 83 Grand St., Jersey City, N. J.

СВОБОДА, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

всю так блискуче, прималити же. Києвсто стоїла сиріні старий чоловік у довгій білій одежі. На голові мав діамантову корону, а в руках тримав золоту паличку.

«Матинко, матинко, журкувала вона перестрашена і вкопанілася за гряди, хотючи переконатися чи в неї є ще серце. І в хвилі побачила свою маму з скорченим з болю лицем недалекою себе. А гроші, скарби, перли, маніли дивично до себе, приговорювали то тихо, то голосно: «Бери, бери!»

«Матинко, матинко, журкувала вона перестрашена і вкопанілася за гряди, хотючи переконатися чи в неї є ще серце. І в хвилі побачила свою маму з скорченим з болю лицем недалекою себе. А гроші, скарби, перли, маніли дивично до себе, приговорювали то тихо, то голосно: «Бери, бери!»

ВОЛОДИМІР ФРИЧИН, ЧЕТАР.

воно вирамає, не покидайте мене сиротою на сім світі». Мати стояла над нею з залозженими руками і заплаканими очима.

«Запалив ніш. Ориса засвітила каганечки, і їй прийшло на думку, що шати не раз її пролітово паря оповідала, що той до двох людей любить і їм приносить поміч.

«Але вперед треба пійти до нього о піночній і заступити тричі в тоту скаку, де він мешкає, а тоді він не пожалує своєї томоці.

«Мати знала, де тогата скрапа. І маленьке серденько билосі силвано в грядках. Вона піде, бо дуже прости помоци для своєї матинки, бо що-ж вона сама буде робити на білому світі? Втім загас каганечі і вона стояла в темноті. «Ні, ні, моя матинка не умре», сказала вдовола, й відкинула двері побіжно до помякшення лісного царя. За хвилею була там і заступалась тремтючою рукою три рази о скаку.

«Вона понула, як ціла земля затряслася, як скіла отворилася і якась невідима сила встала під її аке пілезмної палати лісного царя. Вона стала в який сідл, що шідала до з кристалло. На середині стояв дитя, також кришталевий сідл, а кругом нього чудово гарні стільці. Всього світлілого, блішлого, яскравого в тисячу красок.

«Ні, ні, славний царю», хотіла всна чрикнути, але їй здавалося, що червічки кинуть до неї: «Бери, бери!» І цар покнявав головою і сказав: «Бери, бери!» І перли, корали, дорожє камінь, все ворухнулося, всо маняло її до себе, все кричало: «Бери, бери!»

«Вона понула, як ціла земля затряслася, як скіла отворилася і якась невідима сила встала під її аке пілезмної палати лісного царя. Вона стала в який сідл, що шідала до з кристалло. На середині стояв дитя, також кришталевий сідл, а кругом нього чудово гарні стільці. Всього світлілого, блішлого, яскравого в тисячу красок.

